

Література: 1. Бабина О.Є. Потенціал як системна економічна категорія / О.Є. Бабина // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2011. – № 36. – С. 23–26. 2. Балабанова Л.В. Маркетингове управління конкурентоспроможністю підприємств: стратегічний підхід : монографія / Л.В. Балабанова, В.В. Холод. – Донецьк: ДонДУЕТ, 2006. – 294 с. 3. Буценко Л. В. Методологічні засади формування конкурентних переваг підприємства та їх оцінка / Л. В. Буценко // Система менеджменту інституціональної трансформації економіки України (теоретико–методологічний аспект) : [колективна монографія] / [за заг. ред. О. Д. Гудзинського]. – К. : ТОВ "Аграр Медіа Груп", 2012. – С. 137–147.

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ РЕСТРУКТУРИЗАЦІЄЮ МАЛИХ ТА СЕРЕДНІХ ПІДПРИЄМСТВ

Івашкевич Т.В.

*Магістр Київського національного університету
технологій та дизайну*

Наук. керівник к.е.н., Безус П.І.

Реструктуризація підприємства, як один з елементів антикризового управління, є важливим інструментом подолання наслідків світової фінансової кризи та стабілізації економічного стану підприємства. особливої актуальності набувають зазначені процеси для малих та середніх підприємств.

Дослідженням проблеми реструктуризації підприємств та їх конкурентоспроможності займалися відомі економісти: М. Портер, А. Томсон, Л. Бєлих, А. Юданов, Р. Фатхудинов, О. Терещенко, К. Леміш, Е. Андрієвська, О. Амоша та інші.

Процес реструктуризації спрямований на подолання невідповідностей між вимогами ринку і неефективними управлінськими рішеннями підприємства. Реструктуризація враховує здійснення організаційно–економічних, правових, технічних заходів, які спрямовані на реорганізацію підприємства, зміну форм власності, організаційно–правових форм, що сприяють фінансовому оздоровленню, збільшенню обсяг випуску конкурентоспроможної продукції, підвищенню ефективності виробництва.

Мета проведення реструктуризації полягає у створенні повноцінних суб'єктів підприємницької діяльності, здатних ефективно функціонувати за умов трансформації економіки й виробляти конкурентоспроможну продукцію, що відповідає вимогам товарних ринків. Процедура реструктуризації представляє собою комплекс заходів, спрямованих на відновлення стійкої технічної, економічної та фінансової життєздатності підприємств.

Характер та особливості реструктуризації малих підприємств значною мірою залежать від її форми (оперативна або стратегічна), типу і виду (табл. 1). Під час вибору форм і методів реструктуризації малого та середнього підприємства важливо враховувати стан зовнішнього середовища (прямий і непрямий вплив на підприємство). Важливо забезпечити ефективне управління всім комплексом проблем, що формують стратегію конкурентоспроможності.

Модернізація – комплекс заходів щодо переустрою підприємства, підвищення його техніко–економічного рівня на основі впровадження передової техніки і технології, механізації і автоматизації виробництва, модернізації і заміни застарілого і

фізично зношеного устаткування новим, а також з вдосконалення загальнозаводського господарства і допоміжних служб.

Реінжиніринг – фундаментальне переосмислення і радикальне перепроєктування підприємства і його найважливіших бізнес– процесів для досягнення істотних поліпшень у таких ключових показниках результативності, як витрати, якість, рівень обслуговування і оперативність.

Таблиця 1

Характеристика видів реструктуризації підприємства

Класифікаційна ознака	Характеристика
Мета змін	– санаційно–відновна – адаптаційно–прогресивна – випереджаюча
Об'єкт змін	– техніко–технологічна – фінансова – організаційна – правова
Тип перетворень	– модернізація – реінжиніринг – реорганізація – реформування

Реорганізація – перебудова організаційної структури і управління підприємством за збереження основних засобів, виробничого потенціалу підприємства. злиття, приєднання, розділення, виділення і перетворення.

Реформування – зміна принципів дії підприємства, що сприяє поліпшенню управління, підвищенню ефективності виробництва і конкурентоспроможності продукції, продуктивності праці, поліпшенню фінансово–економічних результатів діяльності.

Зміст оперативної реструктуризації складає така система заходів: зниження витрат виробництва; проведення глибокої інвентаризації фондів; впровадження нових прогресивних форм і методів управління; скорочення чисельності зайнятих; тимчасове припинення капітального будівництва; продаж надлишкового обладнання, матеріалів, готових виробів; продаж незавершеного виробництва; реструктуризація боргових зобов'язань шляхом перетворення короткострокових заборгованостей в довгострокові кредити; капітальний ремонт, модернізація основних фондів, заміна застарілого обладнання.

Стратегічна реструктуризація забезпечує довготермінову конкурентоспроможність, для досягнення якої необхідне визначення стратегічної мети підприємства, розроблення стратегічної концепції розвитку, а також напрямів і інструментів реалізації цієї мети. Під час здійснення стратегічної реструктуризації все починається з визначення місії компанії, що дає змогу обґрунтувати її існування, напрям розвитку, сферу та специфіку діяльності [2, с. 135].

Реструктуризаційні заходи можуть здійснюватися за різних умов, спрямовуватися на різні результати за допомогою різних інструментів у різні часові інтервали (тривалість реструктуризації до 3 років) і з різними ресурсами. Комплексна реструктуризація потрібна й економічно доцільна лише в окремих випадках.

Зміст і ступінь необхідної реструктуризації залежать від характеру проблем підприємства. У деяких випадках підприємство потребує лише фінансової або так званої «обмеженої» реструктуризації для відновлення економічної і технічної

життєздатності. У випадку проведення «всебічної» реструктуризації, реалізуються управлінські рішення, спрямовані на розробку нової продуктової, трудової, технічної і технологічної політики, зміни в менеджменті.

Література: 1. Маркіна І.А., Біловол Р.І. Реструктуризація підприємства як елемент антикризового управління // Проблеми економіки № 3. – 2012. – С. 124–129. 2. Іващенко Г. А. / Структура організаційно–економічних факторів формування конкурентоспроможності підприємства/ Г. А. Іващенко – Дніпропетровськ: ДНУ, 2003. – 212 с.

СТРАТЕГІЧНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЙНО–ЕКОНОМІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Чуприна М.С.

*Магістр Київського національного університету
технологій та дизайну*

Наук. керівник к.е.н., доц. Безус П.І.

Ефективне використання інновацій стає вирішальним фактором соціально–економічного розвитку і розв’язання економічних, екологічних, соціальних та інших проблем. Послідовна активізація інноваційної діяльності підприємства за всіма напрямками функціонування дозволяє одержувати нові технологічні процеси, продукцію або форми організації та управління виробництвом, що забезпечує досягнення і зміцнення конкурентних позицій на ринку та вплив на ринкову ситуацію завдяки реалізації інновацій.

Класифікація інновацій, за Й. Шумпетером, досить містка і включає такі різновиди [1]:

- *продуктові інновації*, що мають місце при виробництві невідомого ще споживачам нового продукту, або продукту з якісно новими властивостями;
- *процесні (технологічні) інновації*, які мають місце при впровадженні нового засобу виробництва;
- *сировинні інновації*, або використання у процесі виробництва нової сировини, напівфабрикатів тощо;
- *збутові інновації*, які виникають при освоєнні нового ринку збуту;
- *організаційні інновації*, або введення нових організаційних та інституційних форм господарчої діяльності.

Напрямок інноваційного розвитку підприємства – це окреслення шляху або руху до впровадження і реалізації інновацій, які забезпечують покращення кількісних та якісних характеристик діяльності підприємства, зміцнення його ринкових позицій та створюють умови для висхідного розвитку.

Під стратегічним інноваційним мисленням будемо розуміти новий творчий вид стратегічного мислення (іраціональне мислення), що повністю відрізняє підприємство від конкурентів в інноваційному розумінні та дозволяє використати радикально нові підходи щодо клієнтів; і характеризується усвідомленням того, що зміни відбуваються набагато швидше, а майбутнє буде відрізнятися від того, яким ми його уявляємо зараз [2, 3].

Відповідно до стратегічної спрямованості інноваційного розвитку існують напрямки:

- збалансованого інноваційного розвитку, який застосовують при умові поступових технічних змін;